

(unknown project)

Historia Langobardorum Florentina

Table of contents

1. [Historia Langobardorum Florentina Brevis hystoria regum Longobardorum.](#)

1. Historia Langobardorum Florentina

Brevis hystoria regum Longobardorum.

Germania provincia est in occidentali parte per septentrionalem plagam versus orientem protensa, a septemtrione habent oceanum mare, a meridie mare Ponticum atque Danubium, ab oriente flumen Thanaya *Thom.*, qui de Rifeis montibus descendens paludes Meothidas facit, ab occidente vero Rheno flumine *b*fluvio *Th.* terminatur. Continet autem in se multas et magnas provincias, tam in terra firma quam in insulis in se contentis. Nam in terra firma sunt hee, videlicet Saxonia, Fria, Suevia, Franconia, Bavaria, Austria, Boemia, Polonia, Gothya et Pannonia. Insule vero Dacia, Norvegia, Scandana vel Scandinavia. Hec insula acin *Th.* septentrionali plaga in oceano posita sepe tanta habitatorum frequentia repleta est, ut necesse fuerit aliquando habitatores exire ad sibi querendam habitationem. Quodam vero tempore sortibus evenit, ut duo nobiles principes emicterentur cum multitudine iuvenum virorum fortium atque mulierum, ut sibi terram ad habitandum perquirerent. Quorum mater nomine Gambaradita *Th.*; Garabar c., magna prudentia predita, filios sequi decrevit, plus filiorum utilitati in hoc consulere credens quam sue senili etati. Egressi igitur de Scandinavia, nationes finitimas satis pacifice et innocenter transibant, pretioeprecio-sinebant des. *Th.* necessaria ab eis ementes; qui eos pacifice transire sinebant. Cumque ad Wandalorum fines venissent, Wandali non solum nonfdeest c. trasire permictebant, set sue servituti subdere voluerunt. Cumque viderent se in arto positos, quia redire facile non erat et procedere eis impossibile videretur videbatur *Th.*, cum indehingens m. c. gens maior se et crudelior obsistere videbatur iobsisteret *Th.*: consilio matris accesserunt ad quandam nomine Godan, qui tante fame erat, ut sive magica arte sive spiritu prophetie futura predicere diceretur, et cui benedicebat/benediceret *Th.*, benedictum, et cui maledicebat/malediceret *Th.*, maledictum se reputaret. Cumque ad partes eius venissent, nolebat eis responsum dare. Gombarei ergo muneribus uxorem Godan aggressim hoc add. *Th.*, ab ea consilium acceperunt, ut summo mane sint in campo ante turrim in qua Godan morabatur, et quia imberbes videre odiebat, mulieres ad menta capillos flecterent, mares vero caudas vaccarum et vellera ovium pro barbis sibi appenderent, ut sic omnes barbati viderentur. Inden/ln mane *Th.* ergo ab uxore ad fenestram sui palatii Godan adducitur, adstantesque in campo intuens, ait: Qui sunt isti Longobardi? Tunc uxor intulit: Rogooobsecro *Th.*, ut quibus dedisti nomen, donec pdes *Th.* victoriam et benedictionem. Tunc ipse subdidit: Sint victores hostium suorum! Et extune qui Hunni dicebantur vocati sunt Longobardi; namqnam longo lunga et barba barba eorum ydeomate dicebantur *Th.* barda eorum lingua barbam sonat *Jacobus de Voragine narrat*: Albinus... Ytaliam intravit. Erat autem eis consuetudo longas valde barbas portare. Unde dum quadam vice, ut aiunt, exploratores ad eos venire deberent, precepit Albinus, ut omnes mulieres solitos crines circa mentum ducerent, ut barbati homines ab exploratoribus crederentur, et inde Longobardi [a longis barbis] postmodum sunt vocati. Barba enim in eorum lingua barda (barban ed.; barda-barba *Ultr.*, ubi sequentia desunt) sonabat. Alii dicunt, quod, cum Winnuli eum Wandalis pugnaturi essent et ad quandam qui habebat spiritum prophetie accessissent, ut pro eorum Victoria exoraret et eis benediceret, de consilio uxoris iuxta fenestram, in qua mane ad orientem orabat, se posuerunt et. Huius igitur/Huiusmodi *Th.* vaticinio confortati, ad transitum audacter se preparant, mandantque Vandalis, aut cedere aut ad pugnam

se preparare. Acta itaque pugna, Longobardi victores existunt, incutiturque terror in omnium terror eorum cunctis circumiacent. reg. *Th.* circumadiacentibus regionibus. Et tandem per diversos terrarum transitus *deest Th.* in Ungariam devenerunt. Suscipiuntur pacifice ab UngariscEt hoc pacto eis P. assignatus, ut, si rem. *Th.* hoc pacto, ut eis Pannonia assignetur, et si remanere voluerint, fratres et sotii extimentur; si vero ad aliam terram se transtulerint, sine contentione Pannonia in potestate Ungarorum remaneat. Sicque ibi habitaverunt annis quadraginta, videlicet usque ad tempus imperatoris qui Iustinus iunior dictus est.

Huius uxor imperatoris Sophia occasionem dedit NarsitidNarciso *Th.* patritio, qui fuerat defensor imperii in Italia maxime maxime - peremerat des. *Th.* contra Totylam *1*Narses vir quidam nobilis et strenuus, qui contra Gothos, qui totam Italiam invaserant, procedens, ipsos superavit et regem eorum Attilam flagellum Dei occidit et universam Ytaliam placatam reddidit. *Epit. Ultraj.*, quem exercitu suo peremerat, ut fieret proditor; proutQualiter autem hoc contigerit, plene narratum est in gestis Iustini imper. *Th.* hec in gestis Iustini imperatoris continentur *2*Ita fortasse *Thomas..* NarsitesgNarsissis *Th.* igitur per Sophyam imperatori suspectus effectus, Albuinum tunc Longobardorum regem in Pannonia commorantem invitat, cum tota gente in Italia venire. Albuinus non piger principum suorum consilio exercitum preparat, et se festinanter, deserta Pannonia, per Bavariam et Forum Iulii Italiam intrare festinat. Set in ipso introitu cum hrege add. c. Bavarorum exercitu ipsorum regem occidit. Cuius filius renovato exercitu iterum cum Albuino pugnans, devictus et ab eo occisus est. Filia quoque regis Rosimunda nomine ab Albuino captiva/captivata *Th.* tandem in uxorem assumitur. De craneo capitinis regis Bavarorum Albuinus cuppam/cupam *Th.* fecit, quam argento et auro conclusit, et in festis in eolea *Th.* bibebat. Devictis

igitur principibus qui ei in introitu resistebant, septembrei tempore id est s. *Th.* mensibus totam terram ceperunt, que inter Abduam flumen et Padum continetur, id est Tervisium, Vicentiam, Veronam, Brixiam, Pergamum, Cremonam. Padua vero et Mons Silicis et Mantua diutius resisterunt. Ad Papiam vero Albuinus veniens, tribus annis eam obsedit. Quidam autem dyaconus ecclesiae Papiensis nomine Tommas, viribus fortis et corpore grandis, ad singulare certamen Albuinum *ndeest c.* provocat, si forte vincendo civitatem a tanto excidio incendio *c.* liberaret. At Albuinus ignorans, quod pugnaturus clericus esset, audacter exiit ad pugnam. Cumque diu pugnatum esset, Tommas vincitur, et inventus quod clericus esset decapitatur *Cf. Paul. V, 40. 38..* Et indignans Albuinus, quod sibi clericum obvium transmisissent, iuravit, quod, si civitatem caperet, omnes habitatores in ore gladii feriret et de testiculis clericorum puteum impleret. Civitas tandem per famem ad deditioem cogitur. Cumque rex civitatem intraret, equus eius in porta genua fixit, et cum calcaribus diutius urgeretur, se movere non potuit; donec quidam christianus regem admonuit, quod *put Th.* votum pie revocaret, quod impie in furore emisset. Tunc rex iuramentum retractavit et statim feliciter civitatem intravit ipsamque regni Longobardorum caput instituit. Brevi autem tempore regnumqr. ampliavit *Th.* eius ita ampliatum est, ut totam fere Italiam *Jacobus de Voragine narrat:* Mediolanum ergo Longobardi ingressi, totam pene Ytaliam intra breve temporis spatium subiugarunt preter Romam et Romaniolam (*Romagniolam ed.; et ita post*), que Romandola est vocata quasi altera Roma, ex eo scilicet quod Rome semper adhesisset. possideret, a Papia usque Beneventum, preter Ravennam, Romam, Romaniolam, que sic appellata est quasi altera Roma, eo quod sic fideliter Romano adhesit imperio, ut ab eo nequiverit separari. Prius enim

[Page 601]

Pentapolis dicebatur. Rex autem Albuinus victoria clarus aelatus *Th.* principes per Longobardiam instituit, Veroneque regalem curiam convocans, celebre convivium ordinavit, in quo scyphum de capite regis Bavarorum, quem confici fecerat, apportari iussit, bibtique cum eo, et Rosimundam bibere cum eo fecit, dicens: Bibe cum patre tuo *Jacobus de Voragine:* Cum igitur rex Albinus Verone esset et quoddam magnum convivium preparasset, et seyphum suum, quem de capite regis fecerat, afferri faciens, ex eo bibit et uxorem suam nomine Rosymundam de eo bibere fecit, dicens: Bibe cum patre tuo. Quod cum Rosimunda didicisset, odium magnum contra regem cepit.. At illa factum sapienter dissimulans, altum contra eum odium in corde concepit. Eratque tunc in curia dux regibregis *Th.* valde dilectus nomine Sperendeus, viribus fortis et animo audax. Hic amabat quandam regine pedissequam et non ignorantem regina cum ea dormiebat. Absente rege regina pedisseque se credidit et lectum eius nocte sibi concedi rogavit, et nomine pedisseque Sperendeus evocatus advenit, in silentio pedisseque cubiculum ingressus, regine carnaliter commixtus est, credens eam esse pedissequam. At regina post factum se manifestat, inquiens Sperendeo: Talem rem perpetrasti, quod aut Albuinum occides aut Albuini gladio interibis. At ille se inde in arto positum videns, sceleri consensit *Jacobus de Voragine:* Cui cum ille non acquiesceret, alium tamen se invenire compromisit, qui hoc negotium perpetraret.. Illa ergo diem observans negotio aptum *c. Th.?*, ensem quem Albuinus tenebat ad lectum, ne evaginari posset, cum capulo fortiter ligavit. Dum ergo in stratu dormiret rex, homicida venit in travit *Th.*. Set rex sentiens adensem spatham *Th.* manum convertit; set cum evaginare non posset, ad scabellum suppedaneum se convertit et cum eo aliquamdiu se defendit; set prevalens qui armatus erat eum occidit. Accipiensque omnes regis thesauros qui ibi erant, cum Rosimunda Ravennam aufugit, que Longobardis subiecta non erat. Ubi *3 Jacobus:* Sed cum Rosimunda quendam iuvenem pulcherrimum, prefectum scilicet Ravenne, vidisset, ipsum in virum habere desiderans, venenum viro in calice propinavit. Cuius amaritudinem ipse presentiens, iubet uxori, ut residuum biberet. Quod eum recusaret, coegit (ille evaginato gladio eam ibi bibere coegit *Ultr.*); et sic ambo ibidem perierunt. cum Rosimunda iuvenem pulcherrimum urbis prefectum videret evidisset *Th.*, in eum oculos iniecit, ei nubere desiderans. Sperendeo quadam vice in calice venenum propinat; quo non ad plenum ebibito, presentiens veneni malitiam, Rosimunde gladio necem minans bibere coegit. Et sic uterque, adulter et homicida, ibidem pariter mortui sunt.

Int̄fecto/Interfecto A. qui in Pannonia regnaverat super L. et in Ytalie finibus *Th.* Albuino, qui super Longobardos regnaverat in Italie finibus 3 annis, mensibus 6, alibi annis pluribus, duces Longobardorum regnum tenuerunt *4 Jacobus et Historia Ultraj. de regibus Adaloald et Agisulfo et Theodelina regina referunt.* Que, *inquit,* virum suum nomine Agisulfum ... ad fidem convertit (et) cum Romano imperio et ecclesia cum pacem habere fecit. Sicque in festo Gervasii et Prothasii (*Jun. 19*) facta est pax inter Romanos et Longobardos. Et ideo Gregorius in eodem festo cantare instituit in officio misse: Loquetur Dominus pacem etc. In nativitate quoque sancti Iohannis baptiste (*Jun. 24*) predictorum pax et conversio amplius confirmata fuit. post obitum eius annis 10. Post quos regnavit Rothari annis 17. Grimaldus *Gerimoaldus Th.* rex annis 8. Gertarith et Lupertus, filius Limpert, annis 2. Ampertus, filius Thagiperti, annis 11. Usimprandus annis 3. Luyprandus, filius eius, annis 33. Ulprandus mensibus 9. Papis, filius Panommii, annis 5. Astulphus, filius Rachis, annis 8. Desiderius post eum annis 17 cum filio; quem Carolus Magnus de regno elecit ad instantiam pape, et terras ecclesie restituit, et Desiderium cathenatum Parisius duxit, et ibi in carceribus mortuus est. Fuerunt ergo reges Longobardorum 15, qui regnaverunt annis 148. Quorum gesta si quis scire voluerit, hystoriam legat Longobardorum.

[Home](#)

Anonimo. Date: 2017-11-17